

Kadın Girişimcilerin Sektöre Tutunma Çabaları: Merzifon Örneği

Received/Geliş: 08/05/2017
Accepted/Kabul: 14/11/2017

Akın AY *
Esra DUDU KARAMAN **

Öz

Nüfusun yarısını oluşturan kadınlar,1980'lerden itibaren hızlı bir gelişme gösteren girişimcilik konusunda, özellikle son yıllarda büyük bir atılım içinde oldukları gözlemlenmektedir. Kadın girişimciliği, kadınların kendi kazançlarını elde ederek ekonomik bağımsızlıklarını kazanmalarında ve sahip oldukları yetenek ve becerilerini kullanmada önemli bir araçtır. Kültürel sistem her aşamada insanları yönlendirir ve her kültür kendine özgü farklılaşan değerler, davranış biçimleri, semboller ve sonuçta farklı bir değer yargılarını ortaya koyar. Kültürün kadın girişimcilerin kadın olmaktan kaynaklanan zorlukları aşabileceklerine ilişkin inançlarını etkilediği varsayılmaktadır. Feminist yaklaşımlar, kadın rolünün doğal olmadığını, bunun toplumsal olarak biçimlendirilmiş bir rol olduğunu ve değişebileceğini savunmaktadırlar. Tüm bu gerekçelerle, kadın girişimcileri ayrıca teşvik eden ve geliştiren politikalara gereksinim vardır. Bu politikalar kadın girişimcilerin sektöre tutundurabilmesi için yönlendirilmesi ve onlara güven duygusunun aşılması gerekmektedir. Etkili ve yararlı olabilmesi, kadın girişimcileri tüm yönleriyle ortaya koyan araştırmalara da gereksinim artmaktadır. Bu çalışmada kadın girişimcilerin kültür boyutları ile kadın olmaktan kaynaklanan zorlukları aşabileceklerine ilişkin inançları arasındaki ilişki araştırılmış, Amasya'nın Merzifon ilçesindeki kadın girişimciler üzerinde anket çalışması yapılarak SPSS 16 programı yardımıyla değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Girişimcilik, Kadın Girişimciliği, Merzifon.

* Öğr. Gör. Amasya Üniversitesi, Merzifon Meslek Yüksekokulu, akin.ay@amasya.edu.tr

** Arş. Gör. Gümüşhane Üniversitesi, İletişim Fakültesi, esradudu@gumushane.edu.tr

Women Entrepreneurs' Sectoral Attachment Efforts: Merzifon Example

Abstract

Women, who make up half of our society, made a great leap forward in entrepreneurship since the 1980s, especially in recent years. Entrepreneurship is an important tool for women to acquire their own profits, gain economic independence, and utilize all their talents and skills. Culture guides people at every stage and each culture produces its own distinctive values, behavioral patterns, symbols, and a different working human model. It is assumed that because of or in spite of culture influences women entrepreneurs can overcome the challenges of being a woman. The female perspective that the role of women is not natural, argue that it is a socially shaped role and can change. For all these reasons, there is a need for government to encourage and develop female entrepreneurs. The fact that certain policies are effective and beneficial increases the need for research that reveals all aspects of women's entrepreneurship. In this study, the relationship between cultural dimensions of female entrepreneurs and their beliefs that they can overcome the difficulties resulting from being a woman has been researched and in this context a questionnaire study was conducted on female entrepreneurs in the Merzifon district of Amasya and evaluated with the help of the SPSS 16 program.

Keywords: Entrepreneurship, Women Entrepreneurship, Merzifon.

Giriş

Türkiye’de kadınların ekonomik hayatta varlık gösterebilmesinin önünde birçok sosyal ve kültürel engeller bulunmaktadır. Bu engeller, Türk toplumunda süregelen ataerkil kimliğin kadınlar üzerinde baskılayıcı ve onu ikincil konuma hapseden toplumsal cinsiyet rollerinden ileri gelmektedir. Bu toplumsal cinsiyet rolleri kadını ev içinde konumlandırarak sosyal ve ekonomik hayatta var olmalarının önünde ciddi kısıtlamalar koymaktadır. Gelecekte varolabilmenin temel şartlarından birisini de toplumun diğer yarısını oluşturan kadınların daülke ekonomisine dahil olabilmelerini sağlamak oluşturmaktadır. Ancak dünya toplumlarıkadını yüzyıllardır sosyal ve ekonomik yaşamın dışında tutan geleneksel bir anlayışa sahip olmuşlardır. Günümüzde de bu anlayışın etkileri sürmektedir. Her alanda olduğu gibi kadınlar girişimcilik sürecinde de çeşitli engellemelerle karşılaşmaktadırlar. Bu nedenle potansiyel kadın girişimcilerin de ekonomik yapıda yer almaları sağlanarak, girişimcilik sürecinde karşılaşılabilecekleri sorunları aşmada destek olunması gerekmektedir.

Bununla birlikte, günümüzde sosyal, teknolojik ve endüstriyel değişimler daha çok kadının iş yaşamında yer almasına ön ayak olmuştur. Gerek bilgi teknolojilerindeki gelişmeler sayesinde bilgiye ulaşmanın kolaylaşması gerekse eğitim alan kadın sayısındaki artışlar, kadınların çalışma yaşamının her alanında daha sık görülmesi sonucunu doğurmuştur. Bu anlamda girişimcilik, kadınlar için en cazip kariyer alanlarından birisini oluşturmaya başlamıştır. Her ne kadar bazı araştırmacılara göre kadın girişimciliği ve erkek girişimciliği arasında, doğası ve sorunları bağlamında suni bir ayırım yapıldığı iddiası mevcutsa da, kadınların hem tüm dünya ülkelerindeki hem de ülkemizdeki düşük statülerini geliştirmek ve kadın girişimciliğini özendirme adına bu konunun ayrı bir biçimde incelenmesi büyük önem taşımaktadır. Çünkü sürdürülebilir kalkınmanın sağlanabilmesi için özellikle yerel ekonomilerde kadın girişimcilerin rolü büyüktür.

Bu çalışmada sosyal sermaye olarak kadın girişimcilerin niteliklerini ve yeterliliklerini belirleyebilmek amacıyla kadın girişimciliği kavramı tanımlandıktan sonra, kadının Türk toplumundaki girişimcilik faaliyetlerinde nasıl bir konumda olduğu incelenmiştir. Çalışma kapsamında ayrıca kadın girişimcilerin karşılaştıkları sorunları açığa çıkartmak amacıyla Merzifon ilçesi örnekleminde kadınların girişimcilik faaliyetlerine ilişkin anket çalışması yapılmış ve sonuç bölümünde ülkemizdeki kadın girişimciliğinin gelişimini sağlayacak bazı önerilere yer verilmiş ve bir girişimci olarak kadın perspektifinden kadın girişimciliğinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Literatürler de nedenler birçok yazarlara göre farklılar ve çeşitlilik göstermektedir. Kadın girişimciliğinin, son on yılda ekonomik büyümenin önemli bir unsuru olarak kabul edildiği

fikrini temel almaktadır. Kadın girişimcileri, kendilerine ve başkalarına, topluma, örgütlenme ve ticaret sorunlarına farklı çözümler sunarak ve girişimci fırsatlardan yararlanarak yeni iş yaratmaktadır. Bununla birlikte, liberal girişimci profiline bakıldığında kadınların halen tüm girişimcilerin azınlığını temsil ettikleri görülmektedir. Dolayısıyla, kadınların girişimci olma ihtimaline ve başarılı girişimcilik yeteneklerine karşı ayrımcılık yapan bir piyasa başarısızlığının mevcut olduğu gözlenmektedir (OECD, 2000).

Girişimcilik konusundaki kadın konusunun genel olarak toplumda ve sosyal bilimlerde ihmal edilmesi olarak gösterilebilir (Brush ve Hisrich, 1999, s. 89; Heemskerk, 2003, s. 65). Kadınların girişimciliğe katılım oranının erkeklerinkinden daha düşük olmasının yanı sıra genellikle farklı endüstrilerdeki şirketler, erkeklerin iş görmeye daha eğilimli olduklarını düşündüklerinden kadınları daha az teşvik etmektedirler (Reynolds ve White, 1997, s. 46). Kadınlar tarafından seçilen endüstriler (öncelikli olarak perakende, eğitim ve diğer hizmet endüstrileri) çoğu zaman ya da yakın geçmişte, ekonomik kalkınma ve büyüme için yüksek teknoloji ve üretimden daha az önemli olarak algılanmaktadır. Ayrıca, ana akım araştırma, politika ve programlar "erkekler akışı" eğilimindedir ve kadın girişimcilerin spesifik ihtiyaçlarını genellikle göz önünde bulundurmazlar. Sonuç olarak, girişimcilik açısından erkeklerle kadınlar arasında eşit fırsat eşitliği hala gerçekleşmiş değildir.

Bu nedenle kadınların bir "girişimci" olarak topluma ve kendi yaşantısına nasıl fayda sağlayacağı hususunun aydınlatılması gerekmektedir. Girişimcilik, fırsatların önemine dikkat çeken bir düşünce biçimi ve planlı bir davranış türüdür (Krueger, Reily ve Carsrud, 2000, s. 411). Bir fırsatı yakalama ve değerlendirme için kaynakların bir araya getirilmesi ile oluşan bir değer yaratma sürecidir (Morris ve Davis, 1994, s. 65). Daha önce rutin, sıradan iş süreçlerinde yapılmayan farklı bir şeyler yapmaktır (Kuratko ve Hodgetts, 1995, s. 6). Girişimci kadın tanımını da, şu sınırlandırmalar içerisinde yapmak mümkündür (Ecevit, 1993, s. 20): Ev dışı bir mekânda, kendi adına kurduğu bir veya birkaç işyeri olan; bu işyerinde tek başına veya istihdam ettiği diğer kişilerle çalışan ve/veya işin sahibi olması sıfatıyla ortaklık kuran; herhangi bir mal veya servisin üretilmesiyle ilgili faaliyetleri yürüten, bu mal veya servisin dağıtım, pazarlama ve satışını yapan/yaptıran; işi ile ilgili olarak ilişkiye girmesi gereken kişi, örgüt, kurum ve kuruluşlarla kendi adına ilişki kuran; iş sürecinin örgütlenmesi, mal ve hizmet üretiminin planlanması, işyerinin işletilmesi, kapatılması veya işin geliştirilmesi konusunda kendisi karar veren, işinden elde ettiği kazancın yatırım ve kullanım alanları üzerinde söz sahibi olan kadındır.

Çeşitli araştırmalar bir yandan kadınları ekonomik büyüme ve gelişmenin önemli bir "kullanılmayan kaynağı" olarak onlara işaret ederken bir yandan da gelişmekte olan ülkelerdeki

ekonomik refah için kadın girişimciler büyümenin yeni motorları ve yükselen yıldızları olarak işaret edilmektedir (Minniti, 2005, s. 67). Bununla birlikte bir çok çalışma da kadın girişimcilerin erkeklere göre birçok sınırlamalarla karşılaştığını göstermektedir. Bu doğrultuda bir çalışma gerçekleştiren Ronstandt'a göre, kadınlar, ev içi iş yükünü de (temizlik, çocuk bakımı, yemek vb.) üstlendikleri için işlerini kurduktan sonra erkeklere göre o iş için haftada daha az vakit ayırdıklarını tespit etmiştir. Yanı sıra bu Ronstandt, çalışmasında çevresel engeller nedeniyle kadınların, daha küçük ve rutin iş alanlarında faaliyet gösterdiğini bulgulamıştır (Çelebi, 1997, s. 21). Buna benzer birçok araştırma kadın girişimcilerle ilgili çalışmaların, hala eksiklikler olmasına rağmen son yıllarda giderek arttığı söylenebilir. Kadınların özellikle ekonomiye olan katkılarının artması ve kurdukları işletme sayısının giderek çoğalması konuya duyulan ilgiyi de artırmıştır (Sexton, 1989, s. 183). T.C. Başbakanlık Kadın Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü tarafından 1995 yılında yapılan çalışma sonuçlarına göre, 1994'te kadınların sahip olduğu mikro ve küçük ölçekli işletmelerin oranı yaklaşık yüzde 28 civarındadır. Rapora göre, kadınların mikro ve küçük ölçekli işletmelere olan katkıları giderek artmaktadır. Bu artıştaki en büyük sebebin, kötüleşen ekonomik şartlar olduğu ve bu nedenle kadınların artan sayılarda çalışma yaşamına yöneldikleri belirtilmektedir (KSSGM, 2000, s. 28-30).

Ancak bir girişimci olarak faaliyet göstermek isteyen kadınların, kendilerine ilişkin toplumsal cinsiyet rolleri kalıbı dışına çıkamadıkları görülmektedir. Buna göre, kadınlar kendi toplumsal cinsiyet rollerine uygun olarak ekonomik hayatta ağırlıklı olarak giyim-satış, terzi, kuaför, güzellik salonu gibi sektörlerde varlık göstermektedirler. Yapılan araştırmalara göre, kadın girişimcilerin faaliyet göstereceği sektörlerin sınırlı olmasının ve kendilerini belirli faaliyet alanlarına hapsedmelerinin önünde çeşitli faktörler bulunmaktadır. Çelebi'nin yaptığı bir araştırmaya göre, Türkiye'de kadın girişimcilerin iş kurma aşamasında "acemilik, yalnızlık, işi organize edememesi, toplumun iş kadınına alışkın olmaması, işyeri arama/kiralama, resmi kurumlarla ilişkiler"; iş kurulduktan sonra "acemilik, tecrübesizlik, müşteriyle ilişkiyi bilmeme, işi yürütmede bilgisizlik, parasızlık, yalnızlık, kadın olma, kendini kabul ettirme, personel temini" gibi sorunlarla karşılaştıklarını ortaya koymuştur (1997, s. 39-40).

On beş yaşından büyük her 100 kadından 23'ü okuma yazma bilmemekte ve okullaşma oranına açısından erkeklerin gerisinde kalmaktadır. Yükseköğretimde kadınların okullaşma oranı yüzde 16'dır. Oysa kadınların eğitim seviyesiyle birlikte, işgücüne katılımları da artmaktadır; örneğin, yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılım oranı yüzde 70'tir (<http://www.insankaynaklari.com>). Bununla birlikte kadınlar eğitim görmelerine rağmen, evlilikle birlikte iş yaşamını ikinci plana almakta, aldığı eğitimi etkin bir şekilde kullanma çabasına girmemektedir.

Çeşitli araştırmalar sonucunda tespit edilen bu engeller, ülkelerin ekonomik ve sosyal kalkınmasında önemli bir etken olacak kadınları, iş yaşamına kazandırmak için nereden başlanacağı konusunda farkındalık yaratmalıdır. İş gücüne katılan kadının toplumdaki konumunu güçlendirerek toplumların gelişmişlik düzeyini etkileyeceği ve gelir dağılımındaki adaletsizliği de önlemeye yardımcı olacağı göz önünde bulundurularak, toplumda var olan eril kalıpların kadını iş yaşamında uzaklaştırmaktan başka bir işlevinin olmadığı göz önüne bulundurulmalıdır. Bu anlamda potansiyel kadın girişimcilerin ya da iş hayatına girmiş bulunan kadın girişimcilerin yönlendirilmesi, desteklenmesi ve güçlendirilmesi hususunda resmi kurumlara ve sivil toplum kuruluşlarının sorumlu davranması gerekmektedir.

Araştırmanın Amacı

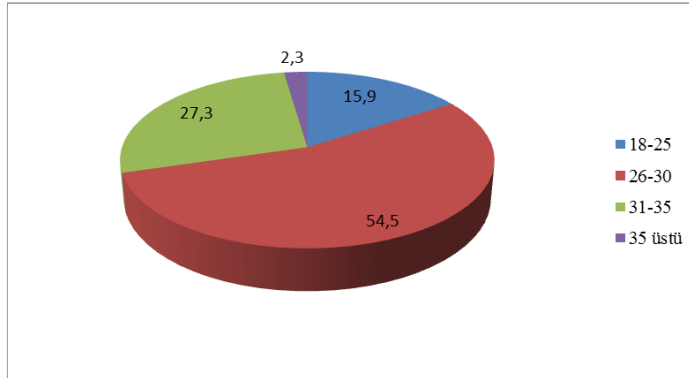
Araştırmanın temel amacı, ekonomik hayatta önemli işlemlere sahip olacağı düşünülen girişimci kadınların genel profillerini tespit etmek, girişimcilik faaliyetlerini engelleyen faktörlerin neler olduğunu ortaya koymak ve örgütsel ve çevresel fırsatları değerlendirme düzeylerini belirleyip gelecek yönelimli kadın girişimciliği konusunda açılımlarda bulunmaktır

Araştırmanın Yöntemi

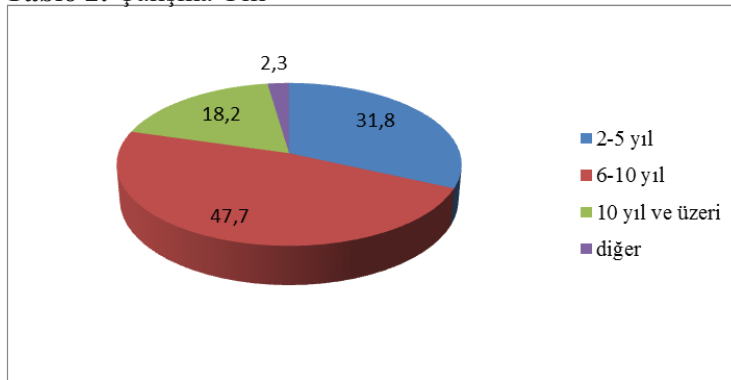
Çalışmada, Amasya'nın Merzifon ilçesinde çeşitli sektörlerde faaliyette bulunan girişimcilerin genel durumlarının belirlenmesi amacıyla çalışanların temel özelliklerinin analizleri ve karşılaştıkları sorunların, bu sorunların aşılmasında etkili faktörlerin incelenmesi amacıyla elde edilen bulguların istatistiksel analizi sonucu ulaşılan bulguların değerlendirilmesinden oluşmaktadır. Araştırmanın yöntemi sırasıyla; literatür taramasının yapılması, araştırma için kaynak olan kadın girişimcilerin belirlenmesi, araştırmanın amacının belirlenmesi, anket sorularının hazırlanması ve pilot çalışma yapılması, anket formlarının yeniden düzenlenmesi, araştırma kapsamında belirlenen girişimcilere gönderilmesi, cevaplanan anketlerin kodlanması, verilerin analiz edilmesi ve sonuçların yorumlanması şeklinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmada yüz yüze anket yöntemi uygulanarak Merzifon'da bulunan kadın girişimcilere çeşitli sorular yöneltilmiştir. Elde edilen verilerin SPSS.16 sistemi ile analiz edilmiştir. Araştırmada; geçerlilik ve güvenilirliği tam anlamı ile sağlamak için literatür taraması yapılarak anket soruları ile desteklenmiştir.

Bulgular ve Yorum

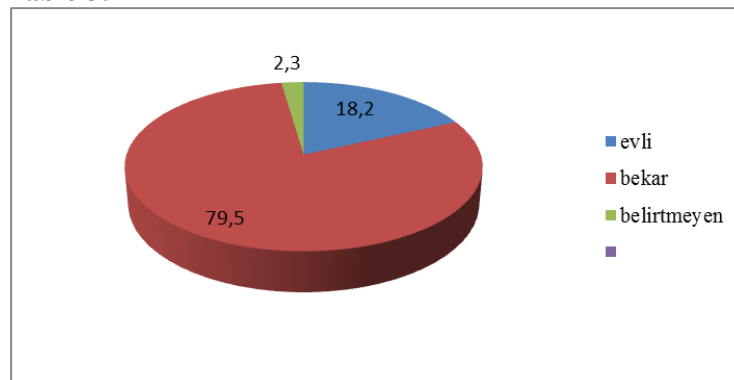
Kadın girişimlerle uygulanan anket sorularındaki; yaş, çalışma yılı, medeni durum, eğitim durumu, ev işlerinde destek alınan kimseler, girişimci olma nedeni, kadın girişimci olmanın çalışanlar üzerinde etkisi, iş yeri açtıktan sonraki özgüven durumuna ilişkin ulaşılan bulgular grafiklerle düzenlenerek ilgili başlıklar altında sunulmuştur.

Tablo 1: Yaş

Ankete katılanların 54,5'luk bir oranla en yüksek yaş aralığının 26-30 aralığında olduğunu görmekteyiz. Ulaşılan bulgu, genç girişimcilerin çok olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Yaş ortalamasının genç olması girişimciliğin dinamik bir döngü içerisinde gerçekleştiğini ortaya çıkarmaktadır.

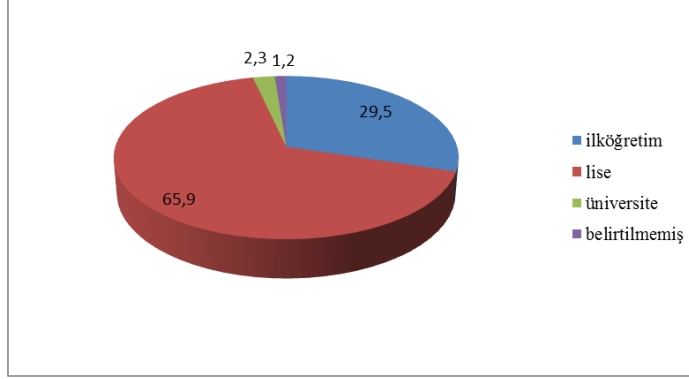
Tablo 2: Çalışma Yılı

Ankete katılanların yüzde 47,7'sinin 6-10 yıl aralığında çalıştığını görmekteyiz. Bu bulgu ise girişimcilerin işyerlerini uzun süre çalıştırabildikleri ve çalışmalarında istikrarlı olduğu ve doğru iş seçebildiklerinin göstergesi şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 3: Medeni Durum

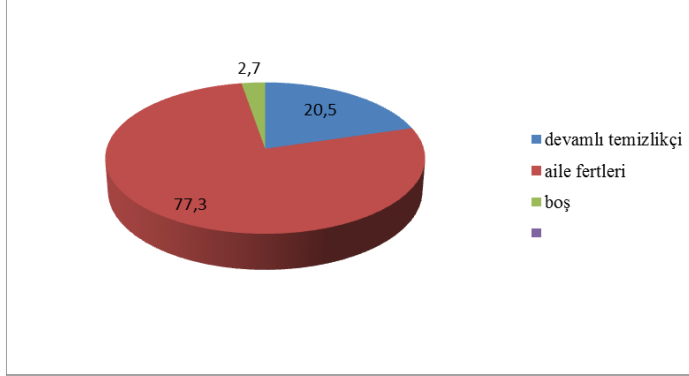
Ankete katılanların yüzde 79,5'i bekâr olduğunu söylemiştir. Genç girişimciler öncelikli olarak işyerlerini açmayı, daha sonra evliliği düşünmektedir. Bunun nedeninin ise aile kurmak için ekonomik bir özgürlüklerinin olmasını istemeleri şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 4: Eğitim Durumu

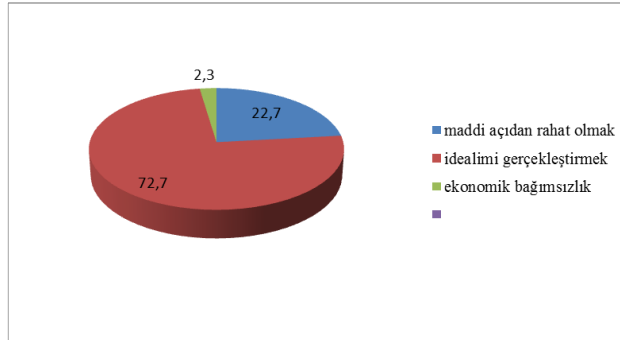

Anket katılanların yüzde 65,9'u lise mezunu olduğunu söylemiştir. Girişimci kadınların büyük çoğunluğunun lise mezunu olduğu görülmektedir. Ulaşılan bulgu, liseden hemen sonra iş yaşamına atılmak istedikleri şeklinde yorumlanabilir. Kadın girişimcilerin büyük bir çoğunluğu, başarıları ve eğitimi doğru orantılı olduğu inancından hareketle eğitimlerine önem vermektedir. Eğitim seviyesi düşük olan kadınlar da bu durumu bir eksiklik olarak gördüklerini belirtmektedirler.

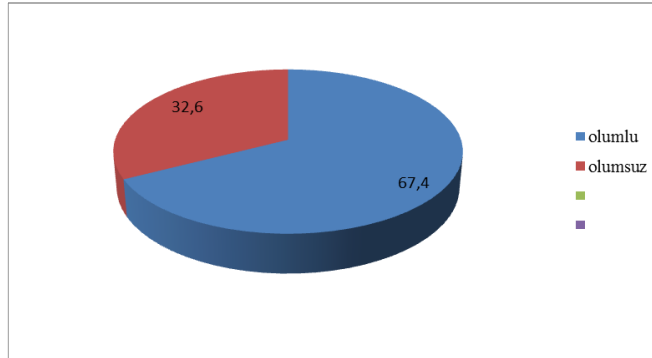
Tablo 5: Ev işlerinde destek alınan kimseler

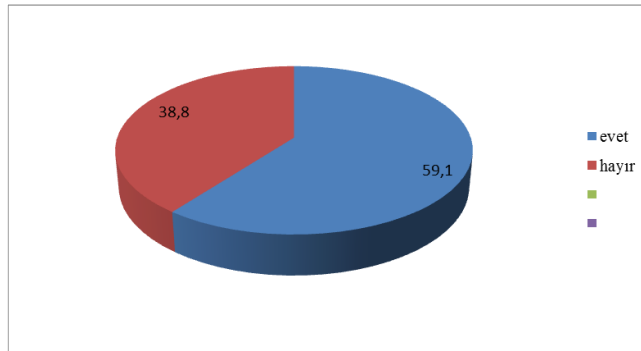
Anket cevap verenlerin büyük bir çoğunluğu ev işlerinde ailesinden yardım aldıklarını söylemişlerdir. Bunun da genç girişimci kadınların stresli çalışma hayatında yeterince yoruldukları için evdeki işlerinde ailelerinin desteğini alarak ev sorumluluklarını azaltmaktadırlar. Kadın girişimcilerin ev işlerinde yardım almaları onların iş yaşamına kendilerini daha iyi adapte edebilmelerini kolaylaştırdığı söylenebilir.

Tablo 6: Girişimci olma nedeni

Genç girişimci kadınların girişimci olma nedenlerinin başında ideallerini gerçekleştirmek olduğu gelmektedir. Kadın girişimcilerin iş yerleri açarken ilk önce ideallerini gerçekleştirmeyi, daha sonra ise maddi açıdan rahat olmayı istedikleri söylenebilir.

Tablo 7: Kadın Girişimci olmanın çalışanlar üzerinde etkisi

Kadın olmalarının çalışanlar üzerinde nasıl bir etkiye neden olduğuna ilişkin olarak kadın girişimciler, olumu bir etkiye sebep olduğunu ve çalışanların motivasyonun arttığını belirtmişlerdir.

Tablo 8: İş yeri açtıktan sonraki özgüven durumu

Ankete katılanların büyük çoğunluğunda iş yeri açtıktan sonra kendilerine olan güvenin arttığını belirtmişlerdir. Bunun sonucu olarak genç girişimci kadınların çalışma motivasyonlarının da arttığı söylenebilir.

Sonuç

Türkiye'de son yıllarda kadınlar büyük bir atılım içerisinde. Kadınlar sektöre tutunabilmek için girişimcilik çalışmalarına girmektedir. Kadınlar, maddi açıdan rahat olmak, ideallerini gerçekleştirmek ve ekonomik bağımsızlık az ücretle çalışmak yerine esnek çalışma saatlerine sahip olabilme gibi nedenlerin etkisiyle büyük ölçüde kişisel ve ailevi tasarruflarını da kullanarak veya banka kredisiyle kendi işlerini kurmayı tercih etmektedirler. Girişimci kadınların yaş oranları düşmekte ve devlet desteği ile genç yaşlarda işyeri sahibi olabilmektedirler. Araştırma sonucunda kadınların büyük çoğunluğunun bekar olduğu saptanmıştır. Bunun sonuca dayanarak ataeril erkek yapısının gittikçe kırılmaya başladığını söyleyebiliriz. Kadınlar işyeri açmanın idealleri olduğunu ve maddi açıdan rahat olmak isteklerini belirtmişlerdir. İdeallerini gerçekleştiren kadınlar kendilerine güvenmektedir. Kadın çalışanların çalışması diğer kadınlara da örnek teşkil etmekte ve onların motivasyonunu artırmaktadır. Kadın çalışanlara işyeri açtıktan sonra en fazla yardım edenlerin en büyük çoğunluğunu ailesi oluşturmaktadır. Ailelerin yardım etmesi çalışan kadının motivasyonunu artırmaktadır. Potansiyel kadın girişimcilerin ya da iş hayatına girmiş bulunan kadın girişimcilerin yönlendirilmesi, desteklenmesi ve güçlendirilmesi hususunda resmi kurumlara ve sivil toplum kuruluşlarının sorumlu davranması gerekmektedir. Araştırmaya katılan kadın girişimcilerin; girişimcilik faaliyetinde bulunmaları sonucu kişisel imaj ve kendilerine olan güvenlerinin olumlu yönde geliştiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca kadın girişimcilerin sivil toplum örgütleri ile ilişkilerinin sosyal ve iş hayatına olumlu katkılar getirdiklerini düşündüklerini dile getirmişlerdir. Ataeril yapının getirdiği baskının azalmasıyla, kadın girişimcilerimiz daha rahat çalışma koşullarına sahip olacaktır. Kadın girişimciler iş hayatında; çalışma yaşamının kalitesine önem veren, kalite üzerine odaklanan, yaratıcılığı, esnekliği, işletme yönetiminde insanî yaklaşımları öne çıkaran, işletmelerini yönetirken sosyal ve kültürel amaçlara finansal amaçlar kadar önem veren bir yaklaşım bütününe sahiptirler. Kadın girişimcilerin sermaye teminine, kredi olanaklarına, yönetsel ve teknik anlamda eğitimlerine, kişisel gelişimlerini sağlayacak sosyal ve kültürel faaliyetlerin gelişimine, bürokratik engellerin baskısının azaltılmasına vb. konularda gelişimlerini kısıtlayan faktörleri azaltıcı yönde verilecek desteklerle, toplumlarda kadın girişimcilik olgusunun başarı ile hak ettiği yerlere gelmesi sağlanabilecektir. Böylece daha üretken ve verimli bir çalışma disiplini içerine girebileceklerdir, bu konudaki çalışmaların yapılması gerekmektedir (<http://www.amesia.com.tr>). Kadın girişimcilere her zaman kendini iyi hissetmeleri için teşvik verilmeli ve onlara girişimcilik için güven duygusunun aşılması gerekmektedir.

Kaynakça

Brush, C.,&Hisrich, R. D. 1999. Women-ownedbusinesses: Why do theymatter? In Z. J. Acs (Ed.), Are Small FirmsImportant? Their Role andImpact: 111-127. Boston, MA: KluwerAcademic Publisher.

Çelebi, N.; (1997), Turizm Sektöründeki Küçük İşyeri Örgütlerinde Kadın Girişimciler, T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü Ve Sorunları Genel Müdürlüğü.

Heemskerck, M. (2003). Self-employmentandpovertyalleviation: Women'swork in artisanalgoldmines. Human Organization, 62(1): 62-72.

Krueger, N.,Relly, Michael D. C., Alan L.; (2000) “Girişimsel Çabalara İlişkin Modeller, İş Dünyası Girişim Dergisi, 15, 5-6.

Kuratko, Donald ve Hodgetts, Richard M; (1995), Entrepreneurship, Third Edition, TheDrydenPress.

Minniti, M.,Arenius, (2005) Global EntrepreneurshipMonitor Special Topic Report: WomenandEntrepreneurship, Center forWomen’sLeadership at BabsonCollege, Babson Park, MA.

Morris, M. H. ve Davis, D. L.; (1994) “Kurumsal Girişimciliğin Teşviki: Kolektivizm Karşısında Bireyciliğin Önemi Çapraz Kültürel Karşılaştırmalar”, Uluslararası Ticaret Araştırmaları DergisiUluslararası Ticaret Araştırmaları Dergisi, 25 (1), 65-70.

OECD, (2000)WomenEntrepreneurs in SMEs: RealisingtheBenifits of Globalisationandthe Knowledge-BasedEconomy. Paris: OECD.

Reynolds, P. D.,& White, S. B. 1997. TheEntrepreneurialProcess: EconomicGrowth, Men, Women, andMinorities. Westport, Connecticut: QuorumBooks.

Sexton, D. L.; (1989), “Research On Women-OwnedBusinesses: CurrentStatusAndFutureDirections”, Women-OwnedBusinesses, PraegerPublishers.

<https://www.insankaynaklari.com>, Türkiye’de Girişimci Kadının Konumu, Meltem Kurtsan, [Erişim Tarihi: 04.03.2017].

<http://www.amesia.com.tr>Amesia Çalışan Arı Kadınlar[Erişim Tarihi: 04.03.2017].

